

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษามีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามีส่วนร่วม เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และศึกษา ปัจจัย สาเหตุปัญหา และแนวทางในการพัฒนาของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาได้แก่ คณะกรรมการชุมชนที่อยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบล เจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี จำนวน 194 คน ซึ่งได้มาโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ ยามาเน่ (Yamane, 1967) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.83 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่(Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) การทดสอบค่าที (T- test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One- way ANOVA)

สรุปผลการศึกษา

1. คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรีส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 52.10 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 44.80 รองลงมาอายุ 21 – 30 ปี ร้อยละ 42.80 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 56.70 รองลงมาคือระดับต่ำกว่า ปริญญาตรี ร้อยละ 40.20 ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 60.30 รองลงมา 20,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 25.30 และส่วนใหญ่อาศัย รับจ้าง ร้อยละ 36.10 รองลงมา รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 27.30

2. ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านการประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน อยู่ใน ระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการวางแผนและโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการ สนับสนุนทรัพยากร อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการประเมินและรายงาน ผล อยู่ในระดับปานกลาง

2.1 คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ด้านการวางแผน และโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นปรากฏว่าท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ/วิธีการดำเนินการในการป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกันในชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ คณะกรรมการชุมชนร่วมกับตำรวจและประชาชนในชุมชนสร้างความเข้าใจลักษณะ และสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน อยู่ในระดับมาก และคณะกรรมการชุมชนมีการจัดระบบข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับมาก สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ชุมชนของท่านมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่อาจเกิดขึ้นในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง

2.2 คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ด้านการประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นปรากฏว่า ชุมชน มีภาคีความร่วมมือกิจกรรมในการรณรงค์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ชุมชนได้รับการสนับสนุนเทคนิค วิธีการ ในการให้ความรู้สำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเบื้องต้นจากสถานีตำรวจหนองขาม และเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อยู่ในระดับมาก และชุมชนมีการประสานความร่วมมือกับสถานีตำรวจ และองค์กรเอกชนอย่างเป็นระบบอยู่ในระดับมาก สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คณะกรรมการชุมชนประสานงานร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ในการรณรงค์ป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหายาเสพติด อยู่ในระดับมาก

2.3 คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ด้านการสนับสนุน ทรัพยากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นปรากฏว่าท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ กับตำรวจ หน่วยงานของรัฐในการป้องกัน และปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ท่านเคยช่วยสอดส่องหรือสังเกตพฤติกรรมของคนแปลกหน้าในหมู่บ้าน/ชุมชนและได้แจ้งให้ตำรวจได้รู้ อยู่ในระดับปานกลาง และท่านวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในบ้านของท่านตามที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแนะนำ อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือท่านเคยบริจาค เพื่อสร้าง ต่อเติม ซ่อมแซม ป้าย และป้ายยามตำรวจในชุมชนของท่าน อยู่ในระดับปานกลาง

2.4 คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ด้านการประเมินและรายงานผล

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นปรากฏว่า ชุมชนมีการประเมินและรายงานผลการดำเนินการป้องกันและปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นในชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ท่านมีการติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวในชุมชนเกี่ยวกับการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างใกล้ชิดอยู่ในระดับปานกลาง และคณะกรรมการชุมชนมีการประชุมชี้แจงการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนชี้แจงอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับปานกลาง สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คณะกรรมการชุมชนมีการประเมินสถานการณ์ปัญหาอันที่จะนำไปสู่การเกิดและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนอย่างค่อนเียง อยู่ในระดับปานกลาง

3. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี จำแนกตามตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและอาชีพ ปรากฏผล ดังนี้

3.1 คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.2 คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคู่ที่มีอายุ 31 – 40 ปี กับ 21 – 30 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ที่มีระดับการศึกษากัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคู่ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี กับปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี กับต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรี กับ ต่ำกว่าปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.4 คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคู่ที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท กับน้อยกว่า 10,001 บาท 20,001 – 30,000 บาทกับ10,001 – 20,000 บาท และ20,001 – 30,000 บาท กับมากกว่า 30,000 บาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.5 คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน แตกต่างกันอย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคู่ที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับ กิจการส่วนตัว รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับ รับจ้าง และรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับ เกษตรกรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ด้านการประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการวางแผนและโครงการ อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการสนับสนุนทรัพยากรอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประเมินและรายงานผลอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากประชาชนโดยทั่วไปยังมีทัศนคติที่ว่าหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจแต่ฝ่ายเดียว ไม่จำเป็นต้องเข้าไปยุ่งเกี่ยว แนวความคิดนี้เองทำให้เกิดช่องว่างและความไม่เข้าใจกันระหว่างตำรวจ กับประชาชน และทำให้การปฏิบัติงานของตำรวจมักไม่ค่อยได้รับความร่วมมือจากประชาชนเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ไสภณ วารชนนท์ (2536) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีแก่ประชาชนผู้มาติดต่อราชการที่สถานีตำรวจในเขตกองบัญชาการตำรวจนครบาล พบว่าประชาชนส่วนมากมีทัศนคติต่อการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อไปติดต่อที่สถานีตำรวจเกี่ยวกับการประสานสัมพันธ์ด้านการพุดจาต้อนรับปานกลาง ด้านการแนะนำหรือชี้แนะในการติดต่อของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีทัศนคติปานกลาง

1.1 คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ด้านการวางแผนและโครงการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นปรากฏว่าท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการ/วิธีการดำเนินการในการป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกันในชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ คณะกรรมการชุมชนร่วมกับตำรวจและประชาชนในชุมชนสร้างความเข้าใจลักษณะ และสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน อยู่ในระดับมาก และคณะกรรมการชุมชนมีการจัดระบบข้อมูลเพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากคณะกรรมการชุมชนตระหนักและเห็นความสำคัญการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ถึงแม้ว่าความเป็นอยู่ของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ เป็นพื้นที่ที่มีอาณาเขตติดกับนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบังและเมืองพัทยา มีประชาชนจากต่างจังหวัดเข้ามาพักอาศัยเพื่อประกอบอาชีพ

เป็นจำนวนมาก ประชาชนเหล่านี้ต่างเป็นคนแปลกหน้าและประกอบอาชีพที่แตกต่างกันก็ตาม ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชัชวาล คงอุดม (2545) ได้ศึกษาเรื่อง การดำเนินการป้องกันปัญหาเสพติด พบว่าผู้นำในชุมชนหรือคณะ กรรมการชุมชน จะมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา พบปะพูดคุยกับคนในชุมชนในลักษณะที่เป็นเชิงรุก กล่าวคือ ไม่ใช่รอรับความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกเพียงอย่างเดียว เพื่อเร่งแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนให้บรรลุผลอย่างรวดเร็ว

สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ชุมชนของท่านมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่อาจจะเกิดขึ้นในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก คณะ กรรมการชุมชนส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท และมีอาชีพรับจ้าง ต้องทำมาหากินเลี้ยงครอบครัว ถึงแม้ว่าจะมีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่อาจจะเกิดขึ้นในชุมชนแล้วก็ตาม แต่คณะกรรมการชุมชนต้องรับผิดชอบดูแลครอบครัว ส่งผลทำให้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ไม่เต็มที่

1.2 คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ด้านการประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นปรากฏว่าชุมชน มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมในการรณรงค์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ชุมชนได้รับการสนับสนุนเทคนิค วิธีการในการให้ความรู้สำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดเบื้องต้นจากสถานีตำรวจหนองขาม และเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ อยู่ในระดับมาก และชุมชนมีการประสานความร่วมมือกับสถานีตำรวจ และองค์กรเอกชนอย่างเป็นระบบอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากคณะกรรมการชุมชนตระหนักและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด ด้านการประสานความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชน ประกอบกับคณะกรรมการชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและจากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่พบว่าคณะกรรมการชุมชนมีอาชีพรับจ้างเป็นส่วนใหญ่ จะมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับภาครัฐและเอกชนในการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชนอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วศัญญา รุ่งรัมย์ (2547) ได้ทำการศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พบว่า ชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในระดับมาก โดยด้านที่มีที่สุด คือ การมีส่วนร่วมปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจ

สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คณะกรรมการชุมชนประสานงานร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการรณรงค์ป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก

คณะกรรมการ ชุมชน มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการรณรงค์ป้องกันปัญหาและแก้ไข ปัญหายาเสพติด ต้องการเห็นชุมชนของตนเองเป็นเขตปลอดปัญหายาเสพติด ประชาชนอยู่กันอย่าง มีความสุข

1.3 คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของ ชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ด้านการสนับสนุนทรัพยากร โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นปรากฏว่าท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ กับ ตำรวจ หน่วยงานของรัฐในการป้องกัน และปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ท่านเคยช่วยสอดส่องหรือสังเกตพฤติกรรมของคนแปลกหน้า ในหมู่บ้าน/ชุมชน และได้แจ้งให้ตำรวจได้รู้ในระดับปานกลาง และท่านวางแผนป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดในบ้านของท่านตามที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแนะนำ อยู่ในระดับปาน กลาง ทั้งนี้เนื่องจากชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ เป็นพื้นที่ที่มีอาณาเขตติดกับ นิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบังและเมืองพัทยา มีประชาชนจากต่างจังหวัดเข้ามาพักอาศัยเพื่อประกอบ อาชีพเป็นจำนวนมาก ประชาชนเหล่านี้ต่างเป็นคนแปลกหน้าและประกอบอาชีพที่แตก ต่างกัน และคณะกรรมการชุมชนส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท ร้อยละ 60.30 อาชีพ รับจ้าง ร้อยละ 36.10 จึงไม่มีเวลาในการร่วมการสนับสนุนทรัพยากรและกิจการตำรวจในเรื่อง กิจกรรมต่าง ๆ กับตำรวจหน่วยงานของรัฐในการป้องกันและปราบปรามและแก้ไขปัญหายา เสด็ด การช่วยสอดส่องหรือสังเกตพฤติกรรมของคนแปลกหน้าในหมู่บ้าน/ชุมชน และได้แจ้งให้ ตำรวจได้รู้ และการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในบ้านตามที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐแนะนำมากนัก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2540) พบว่า ประชาชนในระดับชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในระดับปานกลาง และในระดับ ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์มีส่วนร่วมน้อย

สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือท่านเคยบริจาค เพื่อสร้าง ค่อเติม ซ่อมแซม ป้าย และป้อมยาม ตำรวจในชุมชนของท่าน อยู่ในระดับปานกลางทั้งนี้จะเห็นได้จากคณะกรรมการชุมชนในเขต เทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ ประกอบอาชีพรับจ้างและเป็นแรงงานต่างด้าวจึงไม่มีกำลังทุน ทรัพย์เพียงพอที่จะร่วมสนับสนุนเงินในกิจกรรมป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

1.4 คณะกรรมการชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของ ชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ด้านการประเมินและรายงานผล โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละประเด็นปรากฏว่า ชุมชนมีการประเมินและ รายงานผลการดำเนินการป้องกันและปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นในชุมชน มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ ท่านมีการติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวใน

ชุมชนเกี่ยวกับการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างใกล้ชิดอยู่ในระดับปานกลาง และคณะกรรมการชุมชนมีการประชุมชี้แจงการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนชี้แจงอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้รับผิดชอบ อาจยังไม่ได้มีการกระตุ้นและให้คณะกรรมการชุมชนเข้ามามีบทบาทการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ด้านการประเมินและรายงานผลอย่างเป็นรูปธรรม อย่างจริงจัง สม่ำเสมอ และต่อเนื่อง อาจเนื่องจากงานในหน้าที่ความรับผิดชอบที่ค่อนข้างมาก แม้ว่าคณะกรรมการชุมชนจะมีความกระตือรือร้นอยู่ในระดับปานกลาง ก็ตามซึ่งสอดคล้องกับรัฐศาสตร์ สังห์เหลือง (2540) พบว่า ประชาชนในระดับชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในระดับปานกลาง และในระดับความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและโครงการตำรวจชุมชนสัมพันธ์มีส่วนร่วมน้อย

สำหรับค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ คณะกรรมการชุมชนมีการประเมินสถานการณ์ปัญหาอันที่จะนำไปสู่การเกิดและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชนอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่คิดว่าไม่ใช่หน้าที่ของพวกเขา และอาจขาดความรู้ ความเข้าใจในการประเมินสถานการณ์ปัญหาอันที่จะนำไปสู่การเกิดและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามสภาพการณ์ในปัจจุบัน นอกจากนี้ตำรวจอาจไม่มีการประสานขอความร่วมมือกับประชาชนอย่างจริงจัง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี จำแนกตามตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือน และอาชีพ มีประเด็นที่สำคัญอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

2.1 คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพบว่าเพศชายมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี มากกว่า เพศหญิง ทั้งนี้ อาจเนื่องจาก เพศชายเป็นเพศที่มีความเข้มแข็งและเป็นหัวหน้าครอบครัวมีหน้าที่ในการดูแลคุ้มครองความปลอดภัย ภัยแก่เพศหญิง ดังนั้นจึงให้ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี มากกว่าเพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับ ถม ทรัพย์เจริญศึกษา พบว่าเพศชายมีส่วนร่วมทางการเมืองมากกว่าเพศหญิง

2.2 คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้ที่อายุ 31 – 40 ปี กับ 21 – 30 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากอายุเป็นเงื่อนไขภายในของแต่ละบุคคลที่มีผลต่อการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เนื่องจากเมื่อบุคคลมีอายุมากขึ้น ระดับวุฒิภาวะก็จะเจริญเพิ่มมากขึ้น ความคิดความอ่านจะมีความสุขุมรอบคอบ มองปัญหาได้ชัดเจนถูกต้องตามความเป็นจริงมากขึ้น ความคิดและการกระทำจะค่อยเป็นไปตามวัย ซึ่งจะเพิ่มความรอบคอบในการตัดสินใจที่จะทำงานให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และความสามารถบางอย่างเรียนรู้ได้ระหว่างอยู่ในวัยต่าง และอาจเป็นเพราะทั้ง 2 กลุ่มอายุ 31 – 40 ปี กับ 21 – 30 ปี จะอยู่ในวัยที่แตกต่างกัน ซึ่งจะมองปัญหาตามประสบการณ์ที่ค่อนข้างแตกต่างกัน และงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ คีตคณีย์ ภูริปโชติ (2537, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความร่วมมือของประชาชนในโครงการสำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ในเขตกองบังคับการตำรวจนครบาลธนบุรี พบว่า ประชาชนที่ให้ความร่วมมือต่อโครงการสำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ในระดับสูง ได้แก่ ประชาชนเพศชายมีอายุระหว่าง 26 – 40 ปี และประชาชนที่มีระดับทัศนคติเห็นด้วยกับโครงการสำรวจชุมชนมวลชนสัมพันธ์ ส่วนประชาชนเพศหญิง กลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า 26 ปีลงมาให้ความร่วมมือในระดับต่ำ ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาและความรู้ความเข้าใจต่างกันมีระดับการให้ความร่วมมือไม่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อโครงการสำรวจชุมชนสัมพันธ์ ได้แก่ เพศ อายุ และทัศนคติ ส่วนระดับการศึกษาและความรู้ความเข้าใจ ไม่ปรากฏว่ามีผลกระทบต่อความร่วมมือแต่อย่างใด และสอดคล้องกับ ร้อยตำรวจโทสมศักดิ์ โปปัญญาเมกุล (2544, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดของประชาชน ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด

2.3 คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี กับ ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรีกับต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีกับต่ำกว่าปริญญาตรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้ที่มีการศึกษาน้อยกว่าอาจสามารถโน้มน้าวชักจูงให้การเชื่อฟัง ขอมรับคำขอร่วมมือได้ง่ายกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูง และจากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายกลุ่มพบว่าคณะกรรมการชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ให้ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน มากกว่าผู้มีการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับ มานิตย์ จันทรเจริญ ที่ศึกษาพบว่าคณะกรรมการชุมชนที่มีการศึกษากันมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมของชุมชนเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.4 คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน แตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคู่ที่มีรายได้ต่อเดือน 20,001 – 30,000 บาท กับน้อยกว่า 10,001 บาท 20,001 – 30,000 บาทกับ 10,001 – 20,000 บาท และ 20,001 – 30,000 บาท กับมากกว่า 30,000 บาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้ที่มีรายได้น้อยกว่าย่อมไม่มีเวลา และกำลังทรัพย์ที่จะให้การสนับสนุนร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของชุมชน เช่น ช่วยสอดส่องดูแลบุตรหลานให้ห่างไกลจากยาเสพติดย่อมไม่มีเวลา เนื่องจากจะต้องค้ำจุนประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงครอบครัว และจากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่พบว่าคณะกรรมการชุมชนที่มีรายได้ต่อเดือนมากกว่า 30,000 ให้ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต ของชุมชน มากกว่าคณะกรรมการชุมชนที่มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 10,001 บาท 10,001 – 20,000 บาท และ 20,001 – 30,000 บาท ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา ของคัฟแมน (Kaufman, 1949, pp. 527-533 อ้างถึงใน ทรงพล คุ้มทอง, 2541) ที่ศึกษาพบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับระดับของการมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.5 คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรีที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคู่ที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับ กิจการส่วนตัว รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับ รับจ้าง และรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ กับ เกษตรกร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากคณะกรรมการชุมชนส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและจากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่พบว่าคณะกรรมการชุมชนที่มีอาชีพ ไม่ได้ประกอบอาชีพ เกษตรกร รับจ้าง และกิจการส่วนตัว ให้ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของชุมชน มากกว่าคณะกรรมการชุมชนที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ซึ่งคณะกรรมการชุมชนที่มีอาชีพ ไม่ได้ประกอบอาชีพ เกษตรกร รับจ้าง และกิจการส่วนตัวจะมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของชุมชนมากกว่าคณะกรรมการชุมชนที่รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่ง นโยบายของระเบียบราชการในการ อาจเป็นสาเหตุหนึ่งทำให้การมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของชุมชนไม่เต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับอลงกต วรกี, นวลน้อย ตรีรัตน์ และประสงค์ เลิศรัตนวิสุทธิ์ (2543) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของอำเภอด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดพบว่าปัญหาอุปสรรค ในด้านการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ประกอบด้วย ด้านระเบียบ/กฎหมาย ทำให้การปฏิบัติงานขาดความคล่อง และสอดคล้องกับรัฐศาสตร์ สิงห์เหลือง (2540) ที่ศึกษาพบว่าคณะกรรมการชุมชนที่มีมีเพศ อาชีพ รายได้แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมของชุมชนเมื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1.1.ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ประกอบด้วยด้านการวางแผนและโครงการ ด้านการสนับสนุนทรัพยากร และด้านการประเมินและรายงานผลอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ยังขาดการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชนซึ่งปัญหายาเสพติดในสังคมปัจจุบันได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดำรงไว้ไม่สามารรถแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงไม่ได้จำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากประชาชน ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมให้ประชาชน องค์กรท้องถิ่น และภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกัน ตลอดจนแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ให้มากขึ้นเพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบการป้องกันปัญหายาเสพติดและการเกิดอาชญากรรมให้สูงขึ้น เพื่อให้ประชาชนเกิดความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอย่างแท้จริง ควรประสานการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน ให้ประชาชนเคารพกฎหมาย รู้จักป้องกันตนเอง ตลอดจนปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกแก่ประชาชนว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือร่วมพลังกันแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงจะหมดไป

1.2 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการชุมชนมีข้อเสนอแนะปัจจัยอะไรบ้างที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหายาเสพติด มี 3 อันดับ ดังนี้ คือ ปัญหาปัจจัยสภาพแวดล้อม (โรงงานอุตสาหกรรม แรงงานเกษตรกรรมเยาวชน ว่างงาน กลุ่มพนักงานขับรถ ฯลฯ) สภาพสังคม วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตของคนในหมู่บ้านและความตื่นตัวและกระแสดังกล่าวด้านยาเสพติด กระตุ้นปลูกจิตสำนึกต่อต้านยาเสพติดในทุกครัวเรือนเพื่อการใช้สื่อต่าง ๆ ช่วยในการรณรงค์ ปัญหายาเสพติดที่เกิดขึ้นในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ มีสาเหตุมาจากอะไรบ้าง มี 6 อันดับ ดังนี้ คือปัญหาการว่างงาน ปัญหาครอบครัว มีแหล่งอบายมุขมั่วสุมของเด็กวัยรุ่นมาก มีการชักชวนกันลองยาเสพติดต่าง ๆ ประชาชนขาดการศึกษาสามารถซื้อขายได้ง่ายและผลตอบแทนสูง และคนต่างถิ่นเข้ามาอยู่มาก และแนวทางในการแก้ไขและพัฒนาการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างไร มี 6 อันดับ ดังนี้ คือ พัฒนาเสริมสร้างสมรรถนะ ของประชาคมหมู่บ้านให้เข้มแข็งและมีศักยภาพในการจัดการแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้านด้วยตนเอง ใช้พลังของประชาชน ปลูกจิตสำนึกให้ชุมชนในหมู่บ้านตื่นตัวเกิดกระแสดังกล่าวด้านยาเสพติด บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดในหมู่บ้าน กิจกรรมส่งเสริมด้านกีฬาภายในหมู่บ้าน เป็นกิจกรรมสำคัญอีกกิจกรรมหนึ่งที่ให้ผลต่อ

เยาวชนในหมู่บ้าน ให้ใช้เวลาว่างกับการออกกำลังกาย เล่นกีฬาที่ชุมชนนิยม เช่น ตะกร้อ ฟุตบอล บาสเกตบอล ฯลฯ กิจกรรมด้านส่งเสริมอาชีพ เน้นกลุ่มเยาวชนนอกระบบโรงเรียนตลอดจนคนว่างงานในชุมชน โดยส่งเสริมให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและทรัพยากรที่มีอยู่ในพื้นที่ โดยประสานการปฏิบัติกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และการปราบปราม การแสวงหาข่าว การติดตามความเคลื่อนไหวเบาะแสต่าง ๆ ฯลฯ ดังนั้นผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ควรจัดประชุมชี้แจงประชาชน เจ้าหน้าที่ตำรวจ และผู้ที่เกี่ยวข้องที่ปฏิบัติงานในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ได้ทราบถึงข้อเสนอแนะ ที่คณะกรรมการชุมชนต้องการให้แก้ไขปรับปรุง และพัฒนาในเรื่องปัจจัย สาเหตุปัญหา และแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น ซึ่งควรประสานขอความร่วมมือจาก ประชาชน องค์กรท้องถิ่น และภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชน ในเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี ให้มากขึ้น และเพื่อให้ประชาชนเขตเทศบาลตำบลเจ้าพระยาสุรศักดิ์ จังหวัดชลบุรี มีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนตลอดไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของชุมชน ในจังหวัดชลบุรี
2. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของชุมชนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ